

N:o 117.

Af herrar **Lindhagen** m. fl., om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande af största möjliga kredit på penningmarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer m. m.

I en föregående motion har behandlats angelägenheten att vidmakthålla de jordbruk jämte bostadslägenheter, som redan tillskapats under tidernas lopp.

Detta utesluter icke att vid sidan häraf ansträngningar göras att skaffa nya jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer. Som bekant kräfves därtill under nuvarande förhållanden bland annat god tillgång till penningelån.

Nu förhåller det sig emellertid så, att kreditväsendet i vårt land är till sin organisation inriktadt på och i sin ledning besjäladt af att leda det rörliga kapitalet företrädesvis till de stora företagen på industriens, kommunikationernas och byggnadsverksamhetens område. För de anspråkslösare sträfvandena i ofvan angifna afseenden äro penningarne knappt tillmätta, svåråtkomliga och dyra.

Verkliga ansatser till att söka åstadkomma en förändring härutinnan måste göras. Åtgärder böra efter föregående sakkunnig utredning vidtagas för att väsentligen öka tillfällena att på penningmarknaden erhålla lån för åstadkommande af nya jordbruk och sunda bostäder.

Denna utredning måste äfven få till uppgift att föreslå erforderliga åtgärder för att skapa kredit för den nya upplåtelseform af jord, som kallas tomträtt, eller med andra ord att bereda tillfällena att erhålla lån mot säkerhet af tomträttsinteckning.

Uppgiften blir i båda dessa afseenden närmast dels att genom upplysning och förelägganden göra klart för vederbörande kreditanstalter, att det går an och tillika är ett samhällsintresse att lämna lån för ofvannämnda ändamål och jämväl mot säkerhet af in-teckning i tomträtt och dels att undanröja de hinder häremot, som kunna finnas i författningar, reglementen och dylikt.

Dessa frågor berördes till vissa delar af de år 1908 inom Andra Kammaren väckta motionerna om ändring i postsparbankens organisation i syfte att banken bemyndigades utlåna en del af sina förvaltade medel för ifrågavarande ändamål (n:o 210), om ändring i författningar och reglementen för sparbanker, försäkringsinrättningar, kassor, stiftelser och andra dylika inrättningar i syfte att, vid utlåning af medel, in-teckning i tomträtt må i kreditafseende likställas med fastighetsin-teckning (n:o 209) och om sådant tillägg till villkoren för statens egnahemslånerörelse, att innehafvare af tomträtt må äga rättighet att erhålla lån mot säkerhet af in-teckning i tomträtten (n:o 208). Ingen af dessa framställningar lyckades för den gången tillvinna sig Riksdagens bifall, i det att motionerna n:o 210 och 208 afslogos af båda kamrarne och motionen n:o 209 bifölls endast af Andra Kammaren.

Med stöd af hvad sålunda anförts, hemställles,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att efter allsidig undersökning åtgärder måtte vidtagas i syfte att

1:o) bereda största möjliga kredit på penningemarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer;

2:o) skapa utvägar att på penningemarknaden erhålla lån mot säkerhet af in-teckning i tomträtt.

Stockholm den 26 januari 1909.

Carl Lindhagen.

Bernh. Eriksson.

L. J. Carlsson.

K. A. Borg.

Rob. Karlsson.

Gustaf Strömberg.

N. A:son Berg.

E. A. Leksell.

A. C. Lindblad.

Knut A. Tengdahl.